

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. No 854-01-78

Дата 29 / 10 2018 г.

ДО
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

16.01
2018

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 76, ал. 1 от ПОДНС внасяме законопроект за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс с мотиви към него и предварителна оценка на въздействието.

Молим, законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

**ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
НАКАЗАТЕЛНО-ПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС**

(обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г. и бр. 7 и 44; Решение № 14 на Конституционния съд от 2018 г. - бр. 87 от 2018 г.)

§ 1. В чл. 247в, ал. 2 след думата „лице“ се добавя „както и на защитника, извън случаите на чл. 94, ал. 1“.

§ 2. В чл. 351 ал. 2 се изменя така:

„(2) С касационната жалба и протест не могат да се правят възражения за съществени нарушения на процесуалните правила в досъдебното производство с изключение на тези, свързани с допускане, събиране, проверка и оценка на доказателствата и доказателствените средства.“

ВНОСИТЕЛИ

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение Наказателно-процесуалния кодекс

С Решение № 14 от 9 октомври 2018 г., постановено по конституционно дело № 12/2017 г. Конституционният съд на Република България обяви за противоконституционни разпоредбите на чл. 247в, ал.1, т. 3 в частта „в случаите на чл. 94 ал. 1“ и на чл. 351, ал. 2 от Наказателно-процесуалния кодекс /НПК/.

След тази дата нормата на чл. 247в от НПК предвижда, че „разпоредителното заседание се отлага, когато не се яви: 3. Защитникът“. Основно съображение на Конституционния съд е било, че „в нарушение на изискването за справедлив наказателен процес, нормата не разграничава неявяването на упълномощения защитник поради обективна невъзможност или друга уважителна причина и неявяването без такава причина, когато действително неоправдано се създават условия за забавяне на наказателното производство“. Понастоящем редакцията на нормата на чл. 247в, ал. 1, т. 3 от НПК създава неправилното впечатление, че се въвежда задължително участие на защитник в разпоредителното заседание, каквато не е била идеята на законодателя и каквато норма в разпоредбата на чл. 94, ал. 1 от НПК липсва. Поради това за изясняване на законодателната воля и изключването на всякакви противоречия и неясноти в правоприлагането на чл. 247в, ал. 1, т. 3 от НПК е необходимо текстът да се прецизира, като ясно се дефинират случаите, когато разпоредителното заседание се отлага поради неявяването на защитник. Очевидно е, че не може да се толерира отлагането на разпоредителното заседание, без да се посочва уважителна причина от защитника за това, поради което това обстоятелство е необходимо ясно да се отрази в нормата на чл. 247в, ал. 2 от НПК: „Неявяването на пострадалия или неговите

наследници и ощетеното юридическо лице, както и на защитника, извън случаите на чл. 94, ал.1 от НПК, без уважителна причина не е пречка за провеждане на разпоредителното заседание.“ По този начин наличието на уважителна причина за неявяването на защитник винаги ще е основание за отлагане на делото, но липсата на такава няма да води до това. Изключение се допуска само в случаите на задължителна защита по чл. 94, ал. 1 от НПК, когато разпоредителното заседание ще се отлага при неявяване на защитника, независимо от това какви са причините за това неявяване. Така ще се гарантират правата на подсъдимите, но същевременно ще се дисциплинира явяването на защитника като страна в процеса.

След постановяване на Решение № 14 от 9 октомври 2018 г., на Конституционния съд от нормата на чл. 351 от НПК отпада ал. 2, съгласно която „С касационната жалба и протест не могат да се правят възражения за съществени нарушения на процесуалните правила в досъдебното производство.“ Конституционният съд е приел, че е налице значителна разлика и несъгласуваност в съдържанието на разпоредбата на чл. 351, ал. 2 и разпоредбите на чл. 320, ал. 2 и чл. 360, ал. 2 от НПК, които също въвеждат преклузия, но изрично признават допустимостта на възражения, свързани с нарушенията на досъдебната процедура по приобщаването на доказателствените материали. Понастоящем отпадането на обявената за противоконституционна разпоредба на чл. 351, ал. 2 от НПК създава ситуация, при която с касационната жалба или протест биха могли да се навеждат неограничени възражения за допуснати съществени процесуални нарушения съгласно чл. 348, ал. 1, т. 2 от НПК на досъдебното производство. Създава се абсурдната ситуация, при която съгласно чл. 320, ал. 2 от НПК пред въззивния съд не биха могли да се направят такива възражения, с изключение само на тези, свързани с допускане, събиране, проверка и оценка на доказателствата и доказателствените средства, но пред последната най-висша инстанция това би могло безпрепятствено да се

направи. На касационен контрол подлежат въззивните съдебни актове. Не е логично да е възможно с касационна жалба или протест да се претендира допуснато нарушение на процесуалните правила на досъдебното производство, каквото възражение не би могло да се направи поради съществуващата преклузия в чл. 320, ал. 2 от НПК, поради което и въззивният съд нито е имал задължение, нито право да обсъди. Това би довело до нарушаване на основни принципи на касационния контрол и би обезсмислило реформата на наказателния процес, целяща дисциплиниране на участниците в процеса и неговото ускоряване. Ето защо с оглед мотивите на решението на Конституционния съд следва да се създаде синхрон и съгласуваност между въведената забрана за определен вид възражения в съдържанието на въззивните и касационните жалби и протести. Затова на мястото на обявената за противоконституционна разпоредба на чл. 351, ал. 2 от НПК следва да се приеме нова със съдържание аналогично на това на чл. 320, ал. 2 и чл. 360, ал. 2 от НПК, а именно: чл. 351, ал. 2 „С касационната жалба и протест не могат да се правят възражения за съществени нарушения на процесуалните правила в досъдебното производство с изключение на тези, свързани с допускане, събиране, проверка и оценка на доказателствата и доказателствените средства.“

ВНОСИТЕЛИ

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО
на Закон за изменение и допълнение Наказателно-процесуалния
кодекс

I. Основания за законодателната инициатива

Законодателната инициатива е продиктувана от необходимостта от промени в правната уредба, свързани с Решение № 14 от 9 октомври 2018 г., постановено по конституционно дело № 12/2017 г. на Конституционния съд на Република България. Законопроектът има за цел да уреди възникналите правни последици от обявяването за противоконституционни разпоредбите на чл. 247в, ал.1, т. 3 в частта „в случаите на чл. 94 ал. 1“ и на чл. 351, ал. 2 от Наказателно-процесуалния кодекс (обн. ДВ, бр. 86 от 2005 г. последно изм. и доп. ДВ, бр. 44 от 2018 г.).

II. Заинтересовани страни

Със законопроекта се засягат страните и участници в наказателното производство.

III. Анализ на разходите и ползите

Законопроектът не предвижда определени публични разходи, необходими за реализиране на законодателната инициатива.

IV. Административна тежест и структурни промени.

Законопроектът не предвижда промени като закриване, сливане или създаване на нови административните структури. Реализирането на законодателната инициатива няма да има ефект върху административната тежест за физически и юридически лица.

V. Въздействие върху нормативната уредба

Със законопроекта не се предвиждат промени в други нормативни актове.

ВНОСИТЕЛИ: